

فلسفہ و اجتماعیات

مجموعہ سی

مدیری

محمد زروت

قیاطاش لیسہ سی فلسفہ و اجتماعیات
و تجارت مکتبی اقتصاد معلمی

مؤسسی

آلہ سری

استقلال لیسہ سی مدیری
و ادبیات معلمی

بر صلیبہ

- تربیتی قسم : فلسفہ نہ در ؟ . . . . . اورغزبانہ سعد الدینہ
تہیجیت حقندہ . . . . . ہلمی ضیا
اجتماعیاتہ کورہ (بیلکی نظریہ سی) . . . . . ہانمی منج
بدیعیاتک موضوعی و اصولی . . . . . ضیاء الدین فخری
دیوان ادبیاتی : کلہ لور منزل . . . . . آلہ سری
اجتماعیات درس لری : مقدمہ . . . . . محمد زروت
ہندسہ نہ در ؟ (« نہ دینقتون » دن) . . . . . صم . الہامی
اتحار . . . . . دورقہیم
پوتلاج . . . . . ہلمی ضیا
تطبیقی قسم : فلسفہ و اجتماعیات پروغرامی حقندہ تکلیف . . . . . محمد زروت
فلسفہ و اجتماعیات پروغراملری . . . . . ہانمی منج
تحلیل و تنقید قسمی : فاوست ترجمہ سی حقندہ . . . . . ا . سی .

مجموعہ لڑدہ منتشر مہم یازیلر

ادارہ خانہ : استانبول - جنبری طاسہ - استقبول لیسہ سی داغلیندہ دائرہ مخصوصہ
استانبول - مطبعہ ابوالضیا

انتخار

- ما بعد وصوك -

بو معشرى قوتدن نه آكلامالى در : بوقوت فرده نظراً خارج واوكا فائق برشأيت در . دورقهيم بوتون ارده كى دعوى سنك اساسنى تشكيل ايدن بونقطه يي ايضاح ايدم بيلمك ايچون بايلان اعتراضلى تدقيق ايتك وبونلره جواب ويرمكله مشغول اولويور .

ايك اعتراض - فرد ، جمعيتده يكانه شأنى اولان شيدر . مؤلف بوكا شوطر زده جواب ويرمكده در : اولاً فردلره نظراً خارجى اولان مادى اشيا ناصيل اولوبده اجتماعى واقعه لر حالى آليور . وبوصفته « نوعى شخصنه منحصر » بررول اوينا يورلر . ثانياً بوشكده آفاقيله شمهين اجتماعى واقعه لر هرفردى شعورى ناصل اولوبده طاشا بيلورلر . شو حالده اجتماعى شعورك جوهرينى ، جمعيت حالده طويلانان فردى شعورلردن متشكل بر مجموعه اولارق قبول ايتمه ضر لازمدر .

ايكنجى اعتراض - اجتماعى برواقعه آنجاق بين الفردى عنعنلر واسطه سيله انتقال ايدم بيلير . فقط دورقهيم اتخارلك بوضورتله انتقال ايدمه ديكنى كوسترمك صورتيله (تارد) ك بوفكرينى رد ايدر . دورقايم شيمدى بوفكرلرى اتخاره تطبيق ايتكده در .

خودبينى ، ديكر كالمق وآنومى يي جمعيتلره نظراً متحول نسبتلرده تركيب ايدن اخلاقى رمفكوره يوقدر . زيرا اجتماعى حيات ، فردك هم معين بر شخصيته مالك اولماسنى ، همده ترقى فكرلرينه آچيق بولونماسنى استلزام ايدر . بونك ايچون بو اوچ عاملك ، فردى متفاض استقامتله سوق ايتمه ديكى جمعيت يوقدر . فقط بونلردن برى شدت اعتباريله ديكرلرينك ضررينه تفوق ايدر ؛ فرديله شمك صورتيله مولد اتخار اولور . فقط بوشدته اوچ نوع علتته تابعدر :

۱ - جمعيتى تركيب ايدن فردلك ماهيته ، ۲ - اشتراك طرزلرينه ، يعنى اجتماعى تعضىتك ماهيته ، ۳ معشرى حياتك ايشله مهنسى - تشرىحى تشكلى بوزمقسزين - تشويش ايدن كچيچى وقايه (مىلى واقتصادى بحرانلر كى) ...

ايكنجى فصلده اتخارلك ديكر اجتماعى حادثه لرله مناسباتى تدقيق ايديليور . مادامكه اتخار اجتماعى بر حادثه در ، او حالده اونك ديكرلرى آره سنده كى موقعى تعيين ايتلى در . بو خصوصده ايك مسئله اونك ، اخلاقك مساعده ايتديكى افعال آراسنده مى ، يوقسه نهى ايتدكارى مياننده مى ذكرى لازم كلديكى كيفيتى در . اوى بر جزائيات واقعه سى اولارقى كورمليدر ؟ بو خصوصده جدلى و معاقلوى بريولدن كيتمكدنسه ، تاريخنده اقوامك اتخاره ويردكارى اخلاقى قيمتى تدقيق ايتك دها دوغرودر . خرستيان جمعيتلرنده اتخار صراحة نهى ايدلشدر . ۴۵۲ سنه سندن اعتباراً (آرل) قونسيلى اتخارلك جرم اولديغنى اعلان ايتدى . معاصر جمعيتلردن « غره قو - لاتين » مدينه لرينه كچنجه قاعده نك ده كيشديكى كورويورز ، بوراده اتخار ، آنجاق دولت طرفندن امر ايدله مش ايسه غير مشروع تلقى ايديليردى (سوقراطك اولومى كى) مدينه دن ابتدائى جمعيتلره اينجه ديكر كام اتخارلك حكمران اولديغنى كورويورزه تفرعات بر طرفه براقيليرسه مختلف اقوامده اتخارلك قانونى تلقيسى ايكى صفحه كچيرمشدر .

برنجیسنده فرد ، کندی اراده سیله کندیسنی اولدورمکدن منع ایدلمشدر . فقط دولت بوفعلی اجراه مساعده ایده بیلیر . اتحار فعلی آنجاق ، معشری اولماز و هیئت مجتمعه اشتراك ایتزسه غیر اخلاق در . ایکنجی دورده محکومیت مطلقدر واستثناسزدر . فردی حیاتی محافظه صلاحیتی ، جزا مستننا ، جمعیته انتقال ایتشدر . بصورتله تاریخده ایلرله دجکه « نهی » قدرتی کوشه به جک یرده بالعکس قوتلشمش و شدتلمشدر . بوکون افکار عمومیه حکمنده داها آز متین و لاقید ایه بو حال عارضی و کجیچی اسبابدن ایلری کلیر . زیرا اخلاق تکاملک عصر لجه عینی استقامتی قطع ایتدکن صوگرا ، کریسی کری به دونه رک حرکت ایتدیکی نقطه به کلمه سی امکانسزدر .

اتحارک نهی اولونماسی ، انسانک جمعیته قارشی مکلفیتلرندن اجتناب ایتمسندن ایلری کلیر . خلاصه تاریخی تکاملده انحطاط دوره لری مستننا اولق اوزره اتحار دائماً مزاید آ نهی اولونمشدر . اتحارک غیر اخلاقی درجه سنی داها اپی تعیین ایتک ایچون دیگر غیر اخلاق فعللره و بالخاصه جرملر و جنجه لره رابطه سنی آرامق لازمدر . (لاقاسسانی) ه کوره اتحار حرکتیه ، ملکیته قارشی ایقاع ایدیلن جرملر آراسنده منتظماً معکوس برمناسبت واردر . بومؤلفه نظراً ایکی حادته غرافیکنک منحنی لرنی مقایسه ایتک کافیدر . حقیقته ایکی نوع حادته آراسنده نه دوغروندن دوغرویه ، نه معکوس هیچ برمناسبت یوقدر . حالبوکه (مورسه للی)

و (فره ری) ، « قتل » له « اتحار » آراسنده کی ضدیتی بر قانون حالنه قویمق ایسته دیلر . جزائیاتی مؤلفلر قتل و اتحارده ، عینی سبیک ایکی نتیجه سنی ، عینی حالک ایکی تظاهرنی کورویورلر . اولره کوره سخونت هرایکیسنده عینی تأثیر ایدر . هرایکیسی ده ارککده قادیندن فضله در . هر ایکیسی ده یاشله تزاید ایدر . حیاتی نقطه نظردن قاتلده ، منتحرده متردی و قدرتسزدرلر . اجتماعی رابطلر ضعیف ایه باشقه سنک قانی دوکمک داها قولای بومکندر ؛ قوتلی ایه تخریبات نفسه توجه ایدر . بناء علیه عینی استمداد لک دوغوردینی آیری نتیجه لر ، متضاد اجتماعی شرائطه تابع اولمقدن ایلری کلیر . بو ایکی حادته نک روحیاتده وحدتی تأسیس ایچون اوج واقعه اشهاد ایدلمشدر . اولا اتحار و قتل اوزرینه مشابه تأثیرلر اجرا ایدن جنسیت واردر . داها دوغروسی بو جنسیت (یعنی جنس فرقی) اجتماعی وعضوی علتلرک بر اثری در . قادین غریزی بر صورتده ارککدن آیری اولدینی ایچون دکل ، بلکه معشری حیاته عینی صورتله اشتراك ایتدیکی ایچون داها آز اولدورویور . بالکز بو ایکی غیر اخلاقی شکلنده قادینک عینی درجه ده اوزاق بولونماسی لازمدر . حالبوکه چوجوق قتلری ، اسقاط جنینلر و زهرله مه ل کبی بر قسم جنایتلر واردر که منحصرأ قادینلره مخصوصدر . ولادی تشکی اعتباریه قادینک ، غیرک حیاته داها حرمتکار اولدینی حقتده هیچ بر دلیل مالک دکلز . بالکز جنایتک سبیلری قادینی ، اجتماعی وضعیتی ایجابی اولارق ، داها آز ساحه تأثیرده بولوندرمقده در . ینه عینی سبیدن دولایی عارضی اولوملر قادینلرده چوق داها آزددر . یاشک بو ایکی حادته اوزرینه تأثیر ایز فرق اظهار ایتز . فره ری به کوره یاش ایلرله دجکه قتل و اتحار زیاده لشر . مورسه للی عکسینی ادعا ایتدی . حقیقته نه معکوس نه مثبت برمناسبت یوقدر . اتحار اختیارله قادار منتظماً تزاید ایتدیکی حالده جرم و جنایت ۳۰ ، ۳۵ یاشلرنده زروه کاله کلدکن صوگرا تکرار آلملغه باشلار . سخونتک تأثیرینه کلنجه ، جرم و جنایتلر حقتده کی استاتستقلرک منحنی سی ایتالیان مکتبنک نظریه سنی تأیید ایتکده در . جرم و اتحارلر جزیرانه

قادار منتظماً یوکسه لیر و تشرین اوله قادارده آچالیر . اتحار ، کانوں ثانی دن جزیرانه قادار منتظماً و متمادی اولارق یوکسدیکی حالده ؛ جرم ، جنایت و چوجوق قتلی آیدن آیه آتلامق صورتیله غیر منتظم آرتقمده در . سیر عمومی عینی اولمادیغی کبی ، (اعظمی) و (اصغری) ده تطابق ایتمز . بویضاحات جرائیات مکتبنک برنجی ادعاسنی جرح ایده بیله جک ماهیتده در . فقط ایکنجی ادعاسنی آیریجه مناقشه ایتمک لازمدر . قتله اتحاری تولید آیدن اجتماعی شرائط آراسنده حقیق برتضاد وارمیدر ؟ مسئله ایتالیان جزایونی و بعض علمهدارلینک ظن ایتمکندن داها معضلدنر . اکثریتله بویکی حادثه یکدیگری نیی ایده جک یرده موازاتاً موجود اولور . بعض حاللرده - هیچ دکسه قسماً - یکدیگرینه توافق ایدیورسه ده ، بر چوقلرنده صندبر حالده در . واقعه لر بزه ظاهری برتناقض کوسترمکده در . دورقه یم بوتناقضی شو یولده ایضاح ایدر : بعضلرینک قتلی خارج براقدیغی حالده ، دیگر بعضلری عینی اجتماعی شرائطه قتله برابر داخل اولان مختلف اتحار نمودجلری موجوددر . تاریخی تکامل ومختلف صفحه لرده بولونان جمعیتلر بوتنوعی موجب اولمده در .

بوکون اک منتشر اولان اتحار خه دین اتحاردر . بوانمودجی تمیز آیدن وصف ، مفرط برفردیتک دوغوردیغی انحطاط وحسسنک Apathie در . قتل ایسه عکسی شرائطی متضمن دره او : احتراصنر انکشاف ایده مهین شدید برحرکتدر .

بالعکس دیگر کام اتحارله قتل ، موازاتاً کیده بیلیرلر ؛ چونکه هرایکیسی ده احتراصلی ، شدید برفعالیتی تضمن ایدر . مع مافیله قتل ایله ایشلاف ایده بیله جک معاصر دیگر براتحار نوعی واردرکه ، اوده آنومیك اتحاردر . آنومی فی الحقیقه ، تهییج وعصبی بریورغونلق تولید ایدرک ، بو عصیت بعضاً نفسه بعضاً غیره توجه ایده بیلیر . برنجی حالده اتحار ، ایکنجی حالده قتل اولور . تهییجک استقامتنی تعیین آیدن اسبابه کلنجه ، بوفاعلک اخلاقی وضعیتی در . بوندن دولایی کثیف مدنیت منطقه لرنده بویوکسک طبقه لرده اتحار وقتلک موازی اولارق انکشاف ایتمیکی کورولبور . خلاصه ، اگر اتحار و قتل اکثریا معکوس استقامتمده تحول ایدیورلرسه ، بو اولنرک عینی حادثه نك ایکی فرقلی صفحه سی اولمالرندن دکلدنر . بلکه بعض حاللرده ایکی معکوس اجتماعی جریان وجوده کتیرمه لرندن در . حتی موازاتاً جریان ایتمکلری زمان بیله عینی ماهیتده دکلدنرلر . بوتون بویضاحات بزی دیگر کلماتق و خودبینی مسئله سننده ده تنویر ایتمکده در . فی الحقیقه فردیتخیلکک مولدلرینی اجتماعی تکاملک داخلنده بویورز . خودبیلکک بویوک برقسعی جمعیتک وعائله ، ملکیت ، صنایع کبی اجتماعی مؤسساتک محصولدر .

دورقه یم ، اثرینک صوک فصلنی اتحار حقنده کی تدقیقاتک عملی نتایجنه تخصیص ایتمکده دره عملی مسئله نك حلی ، اتحارک حال حاضرینه نورمال وبا آنورمال بر سجیه عطف ایتمه مزه نظراً تبدل ایدر . معتدل بر اتحار بیکونک موجودیتی اصلا مرضی دکلدنر . فقط آوروپا اوانمده حال حاضرده کی اتحار مقداری مرضی دره . خسته لفاک اوکنه کچمک ایچون مؤلف برطاقم واسطه لر تکلیف ایتمکده در :

۱ - وسائط منمبه . مختلف جزالر وضعی بو نوعه داخلدر . یونان سینته لرنده مادی جزالر واردی . بوکون اتحاره قارشی کوسترلین مسامحه غیر طبیعی بر حالدر . معنوی جزالر تطبیق ایتمکک موافقتدر . مثلاً منتحره مزار طاشی دیکمه ملی ، مراسم یاغاملی . متشبثی

بعض حقوق مدنی و سیاسی و یا بعض عائله حقوقدن محروم بر اقالی در . مع مافیہ جزالر خسته لغی کوکندن تداوی ایدمز . چونکه اولجه نهی خصوصنده جمعیت سربست داوراندیغی ایچون جزالرك تأیری سطحی اولور .

۲ — جمعیت طبیعی بر نهیه حاضرالمق ایچون تکلیف ایدیلن ایکنجی واسطه تربیه دره . تربیه ، جمعیتک اخلاق حائی اصلاح و تجدید ایدمز . چونکه اونک بر معکسی در . حقیقی تداوی ایچون مولد انتحار جریانلرك غلتیرینه اولاشمق ضرورتی موجوددر . مع مافیہ غیر طبیعی اولمایان دیگر کام انتحاری دیگرلرندن استثناء ، اهل ایتک لازمدر .

خودبین انتحاره قارشی تداوی چاره سی : فردی احاطه ایدن زمره لری داهای متین و دواملی قیلمقدر . بو زمره لردن عجبا هانکیلری ، بو وظیفه نی ایفا ایتمه داهای صالحدر ؟ بو ، فرددن چوق اوزاق اولان سیاسی جمعیت دکدر ، - هله فردی آنجاق حریت تفکر دن آیرمق صورتیه اجتماعیه شیرین دینی جمعیت ، - ویا کیتدیکه قونزوغال بر چفت اولمه دوغرو کیدن عائلوی جمعیت هیچ دکدر . زوجینک انتحار لری ده بکارلرك انتحار لری کبی کیتدیکه چوغالمقدردر . انتحاره قارشی قومق ایچین تقویه ایدیله بیله جک اک مساعد جمعیت ، مسلکی زمره لردر . اجتماعی فکرلر و حسلرك تشکله بوندن داهای مساعد بر زمین یوقدره منشاء ، حرث و اشتغال برلکی مسلکی فعالیتی اک زنکین بر معشری حیات یایمه کافی در . سیاسی جمعیت کبی فرد اوزرنده متقطع صورته مؤثر دکدر . مراقبه و تأیری دائمی در . نتکیم تاریخده مسلکی زمره یه تقابل ایدن « قورپوراسیون » [کدیک تشکیلاتی] لرده اخلاق تساندک الک قوتلی اولماسی ، بو خصوصده اساسلی بر تجربه اولشدر . سعی انقسام ایتدیکه حقوق و اخلاق - ایداءلرنده عینی قالمق اوزره - هر ساحده فرقلی برر شکل آلمشدر .

بو خصوصی انضباطلردن هر برینه آیری برر عضو لازمدر ؛ بو صورتله هر مسلکدن آیری قواعد اوزرینه مؤسس مؤیدلر وجود بولایلیر . بالکیز بو تیره نیک تطبیق ایدیله مدیکی بر انتحار نوعی واردرکه اوده « آنومی قونزوغال » در .

آنومی دن متولد اولان انتحارلرك عددی تنقیص ایتک ایچون یکانه واسطه ، ازدواجی داهای غیر قابل افتراق بر حاله قومقدر .

نتیجه ، انتحارک حال حاضری اخلاق بر سفالتک علامتی در . بونی آنجاق جمعیتک اخلاق انتانیله ایضاح ایدیلیرزه تکلیف ایتدیکمز تجدد ، تاریخی تکاملمزک هیئت مجموعه سی طرفندن تأیید ایدیلکده در . کون کچدیکه فردله دوات آره سند ، متوسط اولان اجتماعی زمره لر غیب اولویور . آلمانیاده وضعیت بویله دکدر . فردی یاقیندن احاطه ایدن و اونک اوزرنده قوتله قضیقتی اجرا ایدن بو متوسط زمره لری تکرار ایتک لازمدر . ارضی (Territoriale) مرکزیتله معکوس مسلکی بر عدم مرکزیت تشکل ایتلی در . بو ، اجتماعی تعلق نک ضروری اساسیدر .

اسکی تورکلرك اجتماعی تشکیلاتنده دورقه ییک دیگر کام انتحار دیدیکی نوعه کثرتله تصادف ایدپورز . اثر مناسبتیه بر نبذه اوندن بحث ایده جکم . انسان کندیسیله برابر طالعی ، مزارینه قونولان آلات و ادواتی ، البسه سی مدار معیشتی ده برابر کوتوروره . اینته یاقوتلرك بارکیلری ، اسیرلری ، مستقرشهری افتدیلرینک سزاری اوزرنده اولدوردک برابر کومهلرندن

عبارت اولان اسکی عاتلری بورادن کلکده در . مع مافیہ یاقوتلرده فردی آرزودن متولد اولان اتحارلر ، جنابت کبی تلقی ایدیلهرک روحلری تک جهنمه کیده جکنه اینانیرلردی .
 بلها ویا آما یاشک زیاده لکنی وخسته لفی حس ایدرک اوغل ویا یکنلرینه کندیسنی اولدورملرینی
 رجا ایدرلردی . قومشولر دعوت ایدیلیر ، بر حیوان کسلییر ، و اوچ کون متاداً ضیافت
 ویریلیردی . اولومه محکوم اولان کیمسه موقع شرفی اشغال ایدر . اک کوزل پارچه لری آلیردی .
 اوچونجی کون عائله تک برعضوی اونی اورمانه کوتورور ، اولجه قازلمش اولان برچوقورک
 کنارندن اونی ایتر ، و دیری دیری سلاخلریله ، آلات و ادواتیله ، مدار قعیشی وبارکیرلیله
 برابر دفن ایدردی . بعضاً اختیارله برابر زوجهمی و اسیرلری ده دفن اولونوردی . ابونینی
 طبیعی بر اولومه براقق واونک اتحارینه یاردم ایتهمک اوغول ایچون برعیب تلقی اولونوردی .
 [نام اولوسی ، ۱۸۸۸] اوغوز تورک لرنده ده خدمتکارلرک دفنی عادت تک موجود اولدیغنه
 دائر و تائق واردر [اورخون کتابه لری] .

آنجا ق اختیارلرک اتحاری عادت تک یاواش یاواش ترک اولوندیغنی کورولبور . اوغوزک
 قره خانی اولدورمه سی اسکی مؤسسسه تک بر پس زنده سیدر . اسلامیت ده دیگر بشری دینلر کبی
 علی العموم اتحاری صورت قطعیه ده نهی ایتتمکده ایدی .

بوکونکی اتحار حرکتلرینه بو بوک مرکز لرده واعتقادک ضعیفه دیکی یرلرده تصادف ایدیلدیکی
 حالده ، کویلر وقصبه لر معافیتی محافظه ایدیلورلر . بو حادته ، دینی انحلالدن ایلری کلکله برابر اجتماعی
 کشفاتله ده آرالرنده هم موجودیت مناسبتی واردر . کویلردن تصبه لره و قصبه لر دن شهر لره دوغرو کیدیلدیجکه
 - معاصر حیاتده - اتحار احتمال تک چوغالیدی کورولبور . اتحارک اک بار زوصبی مکلفیتلره تحمل
 ایدمه مک اولدیغنی ایچون ، بو مکلفیتلرک اک فضله تضییقه کندیسنی حس ایتدیردیکی یرده اتحارلرک
 اک زیاده اولماسی ایجاب ایدر . بو بوک شهرلرده ایش بولومی تأسس ایتدیکی و اجتماعی تضییق
 داها قوتلی اولدیغنی ایچون اتحار اک زیاده در . شو حالده بو بوک شهرلر بر طرفدن مسلکی زمره لرک
 تشکیلی ایله اتحارلره مانع اولابیله جک تدبیرلری احضار ایتدیکی کبی ، دیگر طرفدن مکلفیتلری
 آرتدیرماسی اعتباریله بر اتحار عاملی اولمقده در . دورقهیم اثرنده ، اجتماعی کشفاتله اتحار آراسنده کی
 مناسبتی تدقیق ایتمه مشدی . بو نقطه تک علمی برشکلده افاده ایدیله بیلمه سی ایچون ، ترفع ویا
 تنزل نسبتلرینی احصائی جدوللرله توثیق ایتمک لازمدر .

استانبول ازکک لیسسه سی فلسفه و اجتماعیات معلمی

معلمی ضیا

